

Program "Co to bzučí na louce?"

Lokalita: Mücka, OT Förstgen

Cílová skupina: Děti od 12 do 16 let

Doba realizace: duben až říjen

Doba trvání: 4 hodiny

Cíl programu:

V oblasti hornolužických vřesovišť a rybníků lze objevovat širokou škálu k objevování typů luk. Od travních porostů chudých na živiny až po bažinaté vlhké louky se zde na velmi malé ploše mohou vyskytovat různé vzácné druhy živočichů a rostlin.

Během exkurze ukážeme účastníkům utváření luk zásahem člověka a na místě budeme prozkoumávat různé typy luk. Na příkladech vzácných druhů a příčin jejich ohrožení si žáci a žákyně uvědomí důležitost druhových ochranných opatření a trvale udržitelného hospodaření na loukách.

Návštěva ovčí farmy, která přispívá k ochraně krajiny ve Förstgenu, umožní účastníkům nahlédnout na praktickou práci při péči o louky.

Přivítání a úvod:

Účastníci se sejdou u Stanice ochrany přírody Východní Horní Lužice. Zde si ožíví zážitky a dojmy z výletu do Jizerských hor. Klimatické podmínky v hornolužické krajině vřesovišť a rybníků jsou velmi odlišné od horských oblastí. Účastníky vyzveme, aby představili svá očekávání od luk v okolí Förstgenu. Poté je žákům a žákyním vysvětlíme průběh dne s procházkou a podporou ovčí farmy pro ochranu krajiny.

Exkurze na louku

1. Zakládání kvetoucích luk a živých plotů

Exkurze v česko-německých skupinách začíná na nově založené rozkvetlé louce. Na tomto příkladu účastníkům vysvětlíme, co je třeba vzít v úvahu pro udržitelnou louku vyhledávanou hmyzem. Podél louky vzniká živý plot a zeď. Různé plochy s polními kameny, dřevem a větvičkami poskytují útočiště mnoha druhům hmyzu, plazů, ptáků a drobných savců. Zároveň tato struktura chrání rozkvetlou louku před větrnou erozí a vytváří stinná místa. Účastníkům ukážeme, jak velká pole v Německu představují pro malé živočichy nepřekonatelné překážky, ale jak živé ploty a zídky nabízejí ochranu. Žáky a žákyně vyzveme, aby stručně popsali podmínky ve své domovské zemi.

2. Zelené plochy

Exkurze vede studenty kolem velkých zelených ploch, které jsou intenzivně využívány k zemědělství. Na význačných místech lze odhadnout biodiverzitu a porovnat ji s rozkvetlými loukami. Význam květinových pásů podél polí je diskutován ve skupinách.

3. Ptačí věž na rybníku Tauerwiesenteich

Z ptačí věže mohou účastníci získat přehled o krajině vřesovišť a rybníků. V malých skupinkách se seznamují s ptačím světem, který je přizpůsoben vlhkým loukám v blízkosti vody. Netopýry lze také slyšet u ptačí věže v jejich štěrbínových úkrytech. Jsou také závislí na velké rozmanitosti hmyzu, a tedy na udržitelném hospodaření na loukách. Zarostlé okrajové plochy dobře ilustrují, proč je pravidelné kosení důležité i pro louky, které jsou chráněny přírodou.

4. Mokré louky

Exkurze vede studenty dále přes vlhké louky, kde lze pozorovat husy běločelé a jeřáby. Typické rákosí a tráva podél cesty naznačují vysokou hladinu vody. Účastníci si během túry všimnou, jak měkká je půda. Díky tomu chápou, že hospodaření s těžkými zemědělskými stroji by nebylo možné. Ne každé plemeno hospodářských zvířat je vhodné pro pastvu takových ploch. Žákům vysvětlíme různé formy sečení a výhody ovčí jako pasoucích se zvířat.

Ovčí farma pro ochranu krajiny

1. Vlk

Již více než 20 let žijí v Lužici opět vlci ve volné přírodě. Z hlediska ochrany přírody je to velmi dobrý vývoj, ale pro chovatele ovcí je to spojeno s úpravami pastvin. Aby to bylo možné provést správně, je nutná dobrá znalost chování vlka. Exkurze oblastí vlků a k velkému stádu ovcí podněcuje zvědavost, jak by se vlk mohl v určitých situacích zachovat. Účastníky vyzveme, aby se podělili o své zkušenosti s tématem vlků. Postoj a přístup k vlkům je v obou zemích poněkud odlišný, takže mohou vzniknout podnětné diskuse.

2. Ochrana hospodářských zvířat

Exkurze vede k noční ohradě odolné proti vlkům, kde ovce nocují. Účastníkům vysvětlíme, jak plot funguje. Žákyně a žáci poté mohou společně pomoci stavbu plotu dokončit. V malých smíšených skupinách se role ploto rozvinou, rozmístí kolem sloupků trnovníku a připevní se ke sloupkům. Ochrana před podkopáním musí být také vytyčena jinými skupinami a poté pokryta zeminou.

Stavba plotu prohlubuje praktické zkušenosti a umožní trvalé znalosti v oblasti ochrany hospodářských zvířat.

3. Skupinová ochrana hospodářských zvířat

Na konci dne plného zážitků si děti mohou hravou formou procvičit ochranu stáda.

Jedna hra popisuje loveckou situaci vlků na divokých zvířatech a ovcích. Kořist (jeleni nebo ovce), velikost hřiště (volně žijící zvířata nebo zvířata na malých pastvinách), počet vlků a přítomnost hlídacích psů pro hospodářská zvířata se různí a tím je ovlivněna lovecká úspěšnost vlků.

Ve druhé hře si účastníci vyzkouší roli pastýře. Mají soutěžit v týmech o stavbu ohradníku pastviny. K tomu je naléhavě nutná dobrá komunikace, zábava spojuje.

Shrnutí a vyhodnocení

Exkurze zavede všechny zpět k vodnímu mlýnu do Förstgen, kde lze zblízka pozorovat kozy a ovce. Toto uvolněné prostředí slouží ke shrnutí dosud nabitých znalostí. Účastníky požádáme, aby nám dali zpětnou vazbu k obsahu akce. Série otázek pro celou skupinu týkající se partnerské školy má ukázat, jak jsou si obě třídy podobné. Zkušenosti ukazují, že je zřejmé, jak jsou žákyně a žáci ze sousední země milí a že by s touto třídou rádi uspořádali další sérii akcí.

